

НАРОДНА ВОЛЯ

Вестникъ за политика, стопанство и информация.

Абонаментъ :

За година 60 лв.

Излиза седмично

БРОЯ 1 ЛЕВЪ

За реклами 2-50 лв. на кв. см.

АДРЕСЪ :

Редакция „Народна Воля“
ул. „Гургулять“ № 3 — Варна

Бюджетът 1932 - 33 год.

„Народна воля“ не може да не вземе становище по единъ такъв важенъ държавен акт, какъто е бюджета, който се дебатират в парламента. Бюджетът е отражение на целокупната политика на правителството. От бюджета следов. сждимъ на коя служба каква важност е дало то. Но всички служби могат да се извършат само, ако държавата разполага съ парични срѣдства. Тъ се набиратъ главно от данъци.

От бюджета се вижда, какви сж данъците, които народното стопанство понася. Понеже различните данъци, както и различните държавни служби проявяватъ различни стопански и социални последици, въ зависимост отъ това върху кое съсловие и кой браншъ се отразяватъ по бюджета, можемъ да сждимъ за социалната и стопанска ориентировка на правителството.

Специално за държавата е необходимо бюджета да бже балансиранъ. И затова трѣбва да се състави единъ искренъ бюджетъ. Балансирането е възможно, или като се съкратятъ разходите, или като се увеличатъ приходите. Тъй както е предвиденъ настоящия бюджетъ, на базата на досегашния надминаващъ съ 7 милиарда лева, за всички е ясно, че данъците сж свръхъ познатитъ сили на населението. Особено прѣжително, между които най-зле е поставенъ поземления. Поземлениятъ данъкъ се облага споредъ дохода, данъкъ за заетие допушта единъ необлагаемъ приходъ, а поземления данъкъ се облага на декаръ, независимо отъ това, има ли реколта или нѣма. Още по-срашно е, че данъка не обръща внимание на паричнитъ приходи на земеделца. А точно сега, когато ценитъ на земеделскитъ произведения сж толкова ниски, че земеделца едва събира пари за най-необходимитъ си нужди, поземления данъкъ непременно трѣбва да бже намаленъ ако искаме да запазимъ земеделското си производство.

Въ всѣки случай, важното е, че приходната страна на бюджета не е тъй стабилна. че можемъ да се надяваме, че нѣма да наруши равновесието на бюджета, че нѣма да докара дефицити. За това бюджетнитъ дефицити могат да се избѣгнатъ само чрезъ икономии по разходния бюджетъ. Но къде могат да се предприематъ тия икономии?

Преди всичко могат да бждатъ съкратени кредититъ за полицията. Въ едно време, когато има шосета, автомобили и телефони или, телеграфъ, откриването на полицейски участъци въ

всѣко трето или четвърто село е неоправдано. Телефонътъ може веднага да съобщи въ единъ по-голямъ полицейски центъръ, че въ това, или онова село има нужда отъ полиция, а автомобилътъ ще се отзова по-скоро, отколкото стражата отъ участъка въ съседното село, която трѣбва да пътува пешъ, или най-малко съ коне.

Направенитъ икономии могат да се приспадатъ отъ данъцитъ, или пъкъ да се употребятъ за откриване на фелдшерски или лѣкарски участъци. Могатъ и трѣбва да бждатъ съкратени окръжитъ. Сжщо и околитъ! Никакви административни нужди не налагатъ такова разпожване на окръжи и околии. Особено внимание трѣбва да се обърне на бюрократизиране на окръжнитъ управления — състава на съветитъ и канцеларскитъ формалности.

Не бива да бже забравена и черквата. Ако разкоша и бюрократичността ѝ се премахнатъ, тогава нѣма да има нужда нито отъ толкова митрополити, нито отъ толкова епископи и въобще служаци. Въ такъвъ случай, тя ще може да се издържа само отъ приходитъ отъ такситъ и черковнитъ и монастирски имоти. Тогава нѣма да има нужда отъ държавнитъ пари, които сега ѝ се даватъ по бюджета.

Чувствителни икономии ще се направятъ и чрезъ реорганизация на пенсионната служба. Пенсионниятъ фондъ се поддържа не само отъ одръжки по чиновническитъ заплати, но и отъ ежегодни държавни помощи отъ по нѣколко милиона лева. Въпрѣки това, фонда е празенъ. То е, не само защото нѣкой пенсии сж голѣми и нестобразни съ имущественото състояние на пенсионера, но защото има и подарени години. Това сж военнитъ!

Нашето становище е, че дарени военни години трѣбва да се получатъ само онѣзи чиновници, които бѣха сложили и службата и семейството и живота си въ услуга на държавата. За всички други, които бѣха тиловащи и които даваха пари за да не бждатъ на фронта, българския народъ не може и не бива да жертва.

Безспорно, има много други начини по които могат да се постигнатъ икономии, обаче, и посоченитъ сж достатъчно за да накаратъ да се повѣрва, че икономии сж въобще възможни и че правителството трѣбва на всѣка цена да ги прокара за доброто на българската държава.

За постройка на винарска изба въ града.

Лишенъ отъ интерланда си гр. Варна загуби физиономията си на търговски градъ. Индустрията, поради редъ причини, не само че не може да преуспѣва, но напротивъ много предприятия замръха, а други ограничиха производството си. Броятъ на безработнитъ ежедневно се увеличава, не само отъ прииждащитъ бежанци, но и отъ пропадващитъ дребни землед. стопани, които напуштатъ своитъ села. При това положение, за всѣки единъ общественикъ, е ясно, че за повдигането поминѣка на града съществува една само възможност, която се крие въ засилването на лозарството, модернизирването на винарството и застѣпването, до дадена степенъ, на овощарството. Всичко това, обаче, трѣбва вече да става при една нова обстановка. Тая нова обстановка идва отъ повдигането на града въ курортно отношение. Да се съгласува курорта съ производството. Ето една задача, която чака своето разрешение, чрезъ усилията на мнзина, които днесъ преливатъ отъ пусто въ празно. Други перспективи сж: износа на грозде за чужбина, завладяването на софийския и нѣкои чужди пазари отъ прочутитъ варненски димятовина, града като гроздолѣбенъ курортъ и пр. пр.

Днесъ всички производства сж подхвърлени на голѣми сътресения. За да се осигури, обаче, единъ сигуренъ пазаръ на гроздето, наложително е да се стори нѣщо и за винарството. Гроздето, което въ неблагоприятни години или въ време, когато поради редъ причини, износа му бже невъзможенъ ще се използва за вино. Пазари за варненскитъ вина има и тепърва ще се създадатъ нови — наши и чуждестранни. За създаването на пазаритъ ще допринесатъ твърде много курортитъ. За всичко това, обаче, е необходимо преди всичко една модерна винарска изба съ възможенъ по-голямъ капацитетъ.

Имайки, всичко това предъ видъ на 19 априлъ т. г. по инициативата на постоянното присѣствие на общината се свика една конференция, която да се занимае съ въпроса. На конференцията присѣствуваха кооператори и представители на кооперациитъ отъ града и околнитъ села, специалисти, началника на земл. банка и др. Въ тая конференция въпроса се изнесе въ пълната му яснота, взе се подъ внимание направеното до сега въ това отношение отъ съществуващитъ въ града кооперации, като и се подчерта голѣмата необходимостъ отъ създаването на една изба. За да може да отговори на предназначението си тая изба трѣбва да бже районна. Въ нейния районъ ще се включатъ освенъ града, но и селата Кестричъ, Джаферлий, Пашакьой, Аджемлеръ, Русларъ, Инджекьой, Галата, Константиново и др.

Революцията въ Гърция взема голѣми размѣри

Гладното население граби магазинитъ и складовѣ. Действията на войската. Стачката се разширява.

София 21. Споредъ най новитъ сведения отъ Атина, безредицитъ сж почнали въ тютюневитъ центрове.

Въ Коюнъ-кьой селянитъ завзели общината и обсебили всичкитъ запаси отъ храна.

Изпратената полиция отъ Ксанти е била посрѣщната отъ безработнитъ съ стрела.

Разграбени сж магазинитъ въ Гюмюрджина, Ксанти Драма и Кавала.

Стачката

Атина 20. Стачката на телеграфопощенскитъ чиновници продължава. Чиновницитъ отъ фискалитъ служби се присѣдиняватъ къмъ стачницитъ.

Работницитъ сж въ очаквателно положение.

Въ Кавала е билъ направенъ опитъ да се превземе клонътъ отъ Атинската банка.

Началникътъ на войскитъ е получилъ неограничени прѣва да действа.

Конфискуванитъ имоти на Зем. Съюзъ

Искането за заплащането имъ

София, 21. Членовѣт на пост. присѣствие на Земл. Съюзъ въ срещата си съ м-ръ Мушановъ сж го замолили да бждатъ предвидени въ разходния бюджетъ 20 милиона лева за изплащане на конфискуванитъ презъ 1923 г. имоти на Земл. Съюзъ.

М-ръ Мушановъ е отговорилъ, че този въпросъ е отъ чисто материаленъ характеръ, и че неговото разрешение ще зависи отъ възможноститъ на държавата.

Днесъ министерския съветъ ще се занимае съ искането на Зем. съюзъ. Министритъ — земледѣлци сж за удовлетворяването му и ще поддържатъ искането.

М-ръ Стефановъ обещалъ да предвиди известни суми при подобрението на финансовото положение. Въротно е за сега да се отпуснатъ не повече отъ 5 милиона лева.

Поземлениятъ данъкъ

Премахането му.

София 21. Земл. парлам. група е решила да иска премахването на поземления данъкъ. М-ръ Стефановъ се противопоставя, тъй като държавата щѣла да загуби отъ това 80 милиона лева.

Въпросътъ ще се разреши отъ минист. съветъ, кждетом-ръ Гичевъ ще предложи вмѣсто подземления данъкъ да се създаде такъвъ върху дохода.

Накрай конференцията реши да се ходатайствува предъ г. министра на земледѣлието и държавнитъ имоти постройката и обзавеждането на избата да се поеме отъ Бѣлг. Земледѣлска Банка, както това послѣдната е сторила вече въ 3 лозарски района, стоящи далечъ по-надире отъ варненския. За постройката да се използва мѣстото отпуснато за цѣлта отъ Варненската Гр. община.

Изготвеното изложение е върчено на г. министра, по настоящемъ то се проучва.

Народното събрание

Бюджета на църквата

София, 21. Днесъ въ 10-50 ч. Народното събрание заседава. Присѣствуватъ м-ритъ Мушановъ, Гичевъ и Стефановъ.

Приетъ бѣ на III четене законопроектътъ за измѣнение на закона за митницитъ и за митническитъ тарифи на внасятитъ стоки.

Докладва се бюджетопроектътъ на църквата.

Д-ръ Димитровъ (зем) критикува заплатитъ на митрополититъ, намира ги за много високи, тежки за бюджета: митрополититъ получаватъ по 30,000 лева месечно. Съ сдѣлки съ облигации отъ 1907 г. Светия Синодъ е изгубилъ 900,000 лева.

Наемитъ отъ дюкяни, магазини и пр. църковни имоти не се събиратъ отъ държавата. Монастиритъ сж се обвърнали на прибѣжище за лентия.

Миндизовъ продаде на Светия Синодъ църковни одежди за 3,500,000 лева.

Иска църквата да се обърне въ истински религиозенъ институтъ. Монастиритъ да бждатъ обзаведени като държавни стопанства.

Следъ това говори попъ Русиновъ (раб.) често апострофиранъ, между другитъ и отъ м-ръ Мушановъ.

Япония заплашва

съ нова окупация на Шанхай

Шанхай, 20. Тукашниятъ японски печатъ заявява, че ако китайцитъ не изпълнятъ условията на споразумението, японцитъ ще дебаркиратъ нови войски въ Шанхай.

Трагедията

на безработния

Пловдивъ 21. Христо Мирчевъ, безработенъ и боленъ отъ туберкулоза, изпвдналъ въ крайна мизерия. Вчера въ 4 часа той се хвърлилъ подъ влака. Смърттѣта била моментална.

Печатница Д. Тодоровъ
Варна.

КУРОРТА ВЪ ВАРНА

въ климатическо отношение¹⁾

Въ букета от многото природни красоти на нашата родна земя, редомъ съ Балкана и Дунава седи родното море. И то, както планината и малко повече от голъмата легендарна рѣка, буди удивление, очудване въ насъ. Но не само отъ естетическо гледище може да ни привлича морето, а и отъ чисто здравословно. Морският курортъ по нашия черноморски брѣгъ въобщо, и въ частностъ тоя въ Варна, отъ година на година все повече и повече става популяренъ у насъ и въ чужбина. Това трѣбва да ни радва, защото е отъ голѣмо значение, както за града, тъй и за цѣлата държава.

Върху стопанското значение на курорта въ Варна вече говорихме веднѣжъ. Сега остава да се спремъ върху здравословното му значение. За тая целъ необходимо е, макаръ и въ кратко да изтъкнемъ особеноститѣ на черноморския климатъ. Преди това, обаче, трѣбва да отбележимъ нѣщо за самото море. Черно море е единъ голѣмъ и дълбокъ воденъ басейнъ. Две трети отъ неговото дѣно се намира на дълбочина подъ 1800 м. Въ него се влияватъ нѣколко голѣми рѣки като Дунавъ, Днепъръ, Букъ, Днепъръ и Донъ (чрезъ Азовско море), които му носятъ сладка вода. Затова солеността на черноморскитѣ води е по-малка въ сравнение съ тая на Мраморно и Сръдиземно морета.²⁾

Благодарение на солеността отъ една страна, и дълбочината на нашето море отъ друга, благоприятната температура на водата за бани се поддържа най-продължително време въ сравнение съ Северното, Адриатическото и Ионийското морета. Така напримеръ, **водитѣ при Варна презъ м. септември сж 40° по-топли отъ тѣзи на Северното море презъ м. августъ, а презъ м. октомври сж толкова топли, колкото водитѣ на Северното море презъ м. юни. Лѣтовниците въ нѣмскитѣ оживѣни курорти се радватъ следов. презъ най-топлитѣ месеци юний и августъ на едно море толкова топло, колкото това при Варна презъ есенитѣ месеци септември и октомври.**

Относно състава на черноморската вода проф. Каооглановъ е установилъ, че тя наподобява напълно типичнитѣ

¹⁾ Даннитѣ сж взети отъ статията на г. Д-ръ Д. Матеевъ въ Училищенъ прегледъ кн. 4.

²⁾ Черно море 18‰/оо, Мраморно 36‰, Сръдиземно 39‰ на повърхността.

океански води. Съдържа въ 1,000 гр.: калиевъ хлоридъ 0.3100 гр., натриевъ хлоридъ 13.3344 гр., натриевъ бромидъ 0.0599 гр., магнезиевъ хлоридъ 1.6353 гр., калиевъ сулфатъ 0.8454 гр., магнезиевъ сулфатъ 0.9371 гр., магнезиевъ сулфатъ 0.2634 гр. и др. Температурата на въздуха въ Варна е почти постоянно нормална, съ най-малка годишна амплитуда. Амплитудата между температурата на деня и тая на нощта е тоже малка. Най-горещия месецъ въ нашето крайбръжие е юли (за Варна и августъ) — 22.1° сръдна температура, а най-низката презъ м. декември 3.7° — 3.9°. Това е едно голѣмо преимущество на нашето море, защото лѣто то е по-хладно отъ Ривьерата съ 1.1° — 3.5°, а зиме по-топло отъ горезисброенитѣ морета.

Друго условие за нашия черноморски климатъ е влажността. Тя е сравнително по-голѣма отъ тая на французкитѣ курорти по югозападния брѣгъ на океана, но споредъ Д-ръ Д. Матеевъ, това сжщо е единъ плюсъ, защото атмосферата главно чрезъ своето съдържание на водни пари и възгленъ двукратно не пропуска обратно дългитѣ лъчи, които биха я изстудили. По отношение валежитѣ пѣкъ, крайбръжието спада къмъ най-сушитѣ области на България. Годишниятъ брой на днитѣ съ валежъ въ Варна е 65.6 дни. И по отношение на облачността и мъглата тукъ климата е по-благоприятенъ въ сравнение съ тоя въ вътрешността на страната.

Сръдното годишно барометрично налягане за Варна е 759.6 м. Най-низко е то презъ лѣто и най-високо презъ зимата. Въ нашето крайбръжие източнитѣ вѣтрове сж морскитѣ, а тѣзи откъмъ северъ, западъ и северозападъ сж неприятнитѣ континентални вѣтрове. Освенъ тия вѣтрове тукъ духатъ още локални вѣтрове, т. н. морски „бризи“, които духатъ презъ деня отъ морето къмъ сушата и обратно, презъ нощта отъ сушата къмъ морето. Въ това отношение, Варна не отстъпва на много курорти съ свѣтовна известностъ като Nizza, (10 м. въ сек.), Biaritz и Arcachon (7 м. въ сек.). Сръдната годишна скоростъ на континенталния вѣтъръ въ Варна е 3.7 м. Бризитѣ иматъ почти сжщата скоростъ.

Като се има предвидъ влиянието на студа върху обмѣната на веществата, съотношението на топлинната регулация на тѣлото и охладителната мощъ на въздуха — пише Д-ръ Матеевъ,

Китайско-японското примирие

Примирието между Китай и Япония бѣ подписано въ Шанхай при особено трогателни обстоятелства. Документътъ отъ който само английския текстъ е полученъ, трѣбваше да се занесе въ болницата, кждето японския министъръ Шигимицу, тежко раненъ презъ атената отъ 29 априлъ, положи подписа си, нѣколко моменти преди хирургитѣ да започнатъ ампутирането на дѣсния му кракъ. Конвенцията по примирието бѣ подписана тоже отъ адмиралъ Шимидо и генералитѣ Уйеда и Ташира отъ страна на Япония и отъ генералитѣ Циши и Вангъ отъ китайска страна, най-после отъ министритѣ на Франция, Велико-Британия и Съединенитѣ Щати и отъ представителя на Италия. Може да се каже, че съглашението се сключи

„силата на охлаждението“ на единъ климатъ е отъ голѣмо физиологично значение. Въ Варна степента на охлаждането бележи три фази въ таблицата на Сонрад, а именно: презъ лѣтото благоприятенъ; презъ есента и пролѣтъта — умерено възбуждащъ и презъ зимата силно възбуждащъ

Редъ е сега да споменемъ нѣщо и за състава на въздуха. Освенъ увеличението съдържание на кислородъ съ 0.13% и озонъ — 1.2 милигр. %/о, морския въздухъ съдържа и йодъ. Съдържанието на йода въ морския въздухъ споредъ Lewis е 12 пжти по-голѣмо, отколкото на въздуха въ вътрешността. Въ морския въздухъ се съдържа още и минимално количество бромъ. Ето защо, най-чистъ въздухъ си остава той надъ морето и планинитѣ. Не е безъ значение и пѣсьскливата почва въ Варна. Тя поглъща влагата и не позволява развѣждането на микробитѣ. Затова, въ хигиенично отношение града седи на завидна висота. Въ Варна нѣма нито калъ, ни прахъ дори колкото въ София.

Накрай, нека кажемъ нѣколко думи и за пѣска. Варненскиятъ пѣськъ е чистъ, дребенъ, разтланъ въ удобенъ плажъ. Той поглъща лесно ултравиолетовитѣ лъчи отразени отъ водната повърхъ на морето и само месемврийския го бие по лѣчебностъ. Безъ да се спираме на ползата отъ морския курортъ въ Варна за мѣстнитѣ граждани, което бѣше предметъ на предната ни статия, отъ казаното до тукъ става ясна огромната полза отъ него за лѣтовниците съ разклатено здраве. Само „българската Ница“ може да имъ го възстанови.

подъ покровителството на четирѣхъ велики сили, които сж представени впрочемъ отъ единъ гражданъ делегатъ и единъ воененъ въ смѣсената комисиия натоварена да бди за изпълнението на условията на примирието.

Актътъ е отъ капитална важностъ, тъй като той урежда фактически положението въ Шанхай и поставя точка на операциитѣ предприети отъ Япония за защита живота и имота на своитѣ сънародници въ мѣстността, която образува центъра на кампанията по бойкота на японскитѣ произведения и подбуждане срещу всѣкакво японско влияние. Уговорено е, че дветѣ страни, които се биѣха ще се въздържатъ въ бъдаще отъ всѣко проявление на враждебностъ, че китайскитѣ войски ще останатъ въ позициитѣ, които заематъ сега на двадесетина километра отъ Шанхай, на които бѣха принудени да отстъпятъ презъ време на последната японска офанзива. Отъ друга страна, войскитѣ на Микадо ще се оттеглятъ въ срокъ отъ една седмица въ предѣлитѣ на международната конвенция, като се има предвидъ, обаче, че по причина важността на тѣхнитѣ ефективни ще имъ се даватъ нѣкои лагери въ китайската зона срещу Шанхай и Ви-Сунгъ. Най-после смѣсената комисиия отъ дванадесетъ члена, шестъ цивилни и шестъ военни, ще наблюдава предаването на китайскитѣ полицейски власти мѣстноститѣ евакуирани отъ японцитѣ.

Съглашението тъй както е сключено дава доказателства за единъ реаленъ духъ на помирение между противнитѣ страни; китайцитѣ като не настояватъ на пораннитѣ си изисквания, а японцитѣ се въздържатъ да изискатъ специални гаранции, които биха били изтъквани като унижителни за Китай. Чудно е наистина, че трѣбваше да минатъ толкова дни и седмици, додето сключатъ дветѣ страни да приематъ тия прости и логични условия за примирие, които спасяватъ положението на правителството въ Токио, ангажирано въ военни операции отъ широкъ размахъ, които не бѣха предвидени и отъ правителството на Нанкинъ, принудено да поддържа една борба далечъ надминаваща възможноститѣ на неговитѣ парични сръдства.

Изобщо, трѣбва да подчертаемъ, че аферата на Шанхай е ликвидирана фактически отъ това окончателно спиране на

враждебнитѣ действия. Обществото на народитѣ, което бѣ сезирано по силата на чл. 15 отъ пакта и което, чрезъ решението на извънредното събрание рискуваше или да признае своето безсилие, или пъкъ да атакува на фронтъ Япония и причини оттеглянето на тая сила отъ международната институция на Женева, се вижда сега освободено отъ една неблагоприятна и извънредно опасна за своя авторитетъ длъжностъ. Вѣрно е, че то остава ангажирано въ манджурската афера, която е била внесена въ съвета презъ септември м. г. по силата на чл. 10 на пакта, но конфликта на Шанхай представляваше за него най-деликатното изпитание. Колкото се отнася за Япония следъ разочарованията, които изпита отъ една тежка полицейска операция предприета въ началото съ недостатъчни сръдства, лесно е да се разбере, че тя се е съгласила съ готовностъ за сключване на едно примирие, което запазва нейния воененъ престижъ, оставяйки откритъ въпроса за уреждането на всички проблеми отъ политически и економически характеръ, които се изпрепчатъ между нея и Китай.

Япония дава едно ново доказателство на добрата си воля и желанието си да ликвидира съ конфликта, пристъпвайки веднага къмъ оттеглянето на своитѣ войски безъ да използва дори срока отъ една седмица предвиденъ въ случая. Правителството на Токио трѣбва да пренесе вниманието си върху по-важни и непосредствени интереси отъ тия, които имаше да защитава въ Шанхай, кждето никой пжтъ не е помислявалъ други привилегии отъ тия признати на главнитѣ велики сили, което впрочемъ би било невъзможно безъ да предизвика международни усложнения, на които едва ли би могло да гледа спокойно.

Вътрешното положение на Япония е затруднено въ тоя моментъ. Ефектътъ на финансовата и економическа криза се силно чувствуватъ. Консерваторскиятъ кабинетъ председателствуванъ отъ Янъ-Инукай трѣбва да управлява съ внимание и твърдостъ по причина на голѣмитѣ вълнения, които могатъ да се констатиратъ въ народнитѣ маси. Отъ друга страна военната партия остава твърде силна и знаяно е, че нѣкой сръди реагиратъ срещу парламентарнитѣ методи, които не позволяватъ да се посръбчатъ съ обикновени сръдства нужди, които сжщитѣ сръдства считатъ необходими за японското развитие и разширение. Но главната грижа на правителството на Микадо е поло-

СМѢТКА ПРИ ЛИХВАРЯ

Знатенъ и богатъ човѣкъ бѣше Хаджи Петко. Имане тежко наследство отъ баща си въ злато и пари.

Върви му на тоя човѣкъ. Върви му като по вода, казваха всички въ село.

Много бѣха нивята на Хаджи Петка — море. Съ погледъ не се стигатъ. Голѣми и силни. Лѣте като изсклсаятъ и зарѣятъ, люшкатъ се като златни морета: а надъ тѣхъ трѣйналото слънце — хлѣбъ пече.

Минаха така доста години. Застарѣ Хаджи Петко. Години сждба, сждба ли е? Колкото щедра, толкова и зла. Той имаше трима синове. Всѣки вирѣше глава и нехаѣше отъ бащини думи. Заредиха се зли неплодни години. Мразъ всичко смрази и всичко, що бѣ по-

сѣто, не се роди. На следващата година суша. Всичко изгорѣ. А на третата — земетръсъ, наводнения и градушки. Всичко посѣто смлѣ и свлѣче. Три години подъ редъ като гръмъ паднаха връзъ Хаджи Петка. Задоми и задѣли синоветѣ си. На всѣки дѣлъ дѣли. Следъ неплоднитѣ три години натрупа му се и доста борчъ. Никой отъ синоветѣ борчъ не признаваше. Пѣкъ нали за себе си най-малкъ дѣлъ остави! Старѣ дѣдо и стара баба работѣха всичко и това що изработваха, отиваше за борчъ. Плаща Хаджи Петко съ години, изплащане нѣма. Бирникътъ отъ една страна ги дѣлпа; отъ друга общински данѣци, отъ трета пѣкъ лихварътъ.

Седи отвѣнъ напруста Хад-

жи Петко и прави смѣтка. Смѣта, цѣка съ уста и мисли:

— Защо все борчлия излизамъ, бе джанамъ? Бари на лихваря да се наплатяхъ, пѣкъ то наплащане нѣма.

Баба Хаджийка, подпрѣла се на дирека до него, изгледа го тжжно, па вдигна погледъ въ ведросиньото небѣ, сякашъ молитва шѣпне. После спрѣ погледа си на него и нервно му задуха:

— Ставай, Хаджи! Ставай ти думамъ. Право при лихваря иди. Поискай му смѣтка! Той все тъй ли ще те мамѣ? Цѣлъ животъ все за него ли ще работимъ? Туй не е вече животъ ти казвамъ. Робство.

Старецътъ стана, погледна тжжно Хаджийката и се запжти къмъ дома на лихваря. Следъ три часа той бѣше при него. Предъ него се изправи лихваря съ засмѣно лице и го запита:

— Какво, дѣдо Хаджи? Ще

плащашъ ли?

— Не. Ей тъй... да видимъ смѣтка, господарю, че може и да плащаме.

Счетоводителътъ разтвори голѣмитѣ тевтери. Надвесенъ надъ тѣхъ, лихварътъ четѣше:

— Дължишъ, дѣдо Хаджи, знаешъ ли колко?

Дѣдото поглежда умолително и кротко лихваря, заплете езика си и треперливо отговори.

— Па зная, отъ ржбоша зная.

— Ха, добре. Щомъ знаешъ слушај тогава! За да се изплатишъ, ще ми изорешъ десетъ декара келемия, че ми посѣешъ петнадесетъ декара царевича и честичко ще те повиквамъ по малко да ми поработвашъ ангария въ чифлика и отъ новия икинъ двадесетъ кила пшеница ще ми донесешъ или дванадесетъ хиляди лева пари. Разбра ли сега, Хаджи.

— Разбрахъ, но...

— Вѣрно ли е?

— Вѣрно е, но...

Излиза Хаджи Петко и едва влѣче немощнитѣ си старчески нозе. Стигна дома си и легна на миндера. Обтегна се така, като че ли е битъ съ сопи. Баба хаджийка седна при него. Смѣтатъ и двамата. Смѣтката е друга, не излиза. Свежда глава Хаджи Петко и цѣка съ езика...

— Дяволъ да го вземе този проклетникъ, Хаджийке, зароби ни! Десетъ години плащаме и плащане нѣма. Ами и бирникътъ ще дойде, че петакъ не ни остана. Всичко на лихваря броихъ.

Бирникътъ царщина търси, чакане нѣма. Ще ни секвестрира и пепелъта отъ огнището. Отъ толкова имане само две крави ни останаха. Не можемъ и тѣхъ изхрана.

— Измършевахъ, ослабнаха кокалитѣ имъ стѣрчатъ, ребрата имъ се четатъ.

Зареди се дълга мразовита

Д-ръ К. Караджовъ
лѣкарь — Варна.

Смъртността въ селата въобще и въ Варненските села въ частност.

II. Причинитѣ.

Следъ казаното ни до тукъ ние мислимъ, че е необходимо да се занимаемъ съ причинитѣ за увеличаването на смъртността по селата, както и да посочимъ нѣкои сръдства за борба противъ нея въ бъдеще.

На първо мѣсто, причинитѣ за това трѣбва да се търсятъ въ условията на селския животъ, а най-първо въ селското жилище. Мина вече времето, когато поети и писатели се възхищаваха и изпадаха въ екстазъ отъ мисълта за селото, олицетворение на чистъ и прозраченъ въздухъ, ясно и благотворно слънце, безкрайна и благоуханна зеленина, бистра и сладка водича. Днесъ критическиятъ умъ поддържанъ отъ лѣкаритѣ, агрономитѣ и другитѣ специалисти и компетентни лица, изучили бита, жилището и пр. на селянина, изворитѣ, горитѣ, планинитѣ и пр. на селото, възстава противъ мнимата репутация на селото, противъ ония, които възпъватъ благосъстоянието на селянина, каквото напимѣръ, поетътъ Херберъ на когото хвалебната пѣсень за селото цитира изцѣло Хуфеландъ въ своята „Макробиотика“. Резултатътъ отъ това е, че трѣбва да се възприеме, какво селото е еднакво, ако не и повече убийствено отъ града. Споредъ Bertrand, селската кѣща въ Франция, тъй както и у насъ не е по-малко нездравословна отъ градското мръсно

жилище. Landouzu и Weill — Manton така описватъ селскитѣ кѣщи: тѣсни, мрачни и лишени отъ въздухъ, често състоящи се отъ една единствена стая, въ която цѣлото семейство се събира на купъ; жилища на които почти никога не се отварятъ прозорцитѣ за провѣтриване, съ една дума, дупки, гдето всичко е охотно събрано, за да породи не само чезненето и физиологичната мизерия, но и преди всичко да позволи и запази вирѣнето на туберкулозната, както и на всички други всевъзможни инфекции.

На второ мѣсто, като причини за голѣмата смъртностъ по селата ни, идатъ инфекциознитѣ болести. Истина е, мисля, и за насъ заключението на Dugou, какво „туберкулозата отдавна вече е свършила своето дѣло и не е на децентрализация и какво въ нѣкои села тя върлува еднакво, както и въ голѣмитѣ градове.“ Тоя авторъ мисли, че алкохолизмътъ, преумората и нездравословността на селскитѣ жилища сѣ главнитѣ фактори на смъртността отъ туберкулоза у работницитѣ на нивитѣ.

Също ние вѣрваме, че и рѣкъто по селата има своята частъ въ тая смъртностъ. Установенитѣ отъ Bazin факти сѣ въ полза на предаването на рака чрезъ домашнитѣ животни. Авторътъ предполага, че бълхитѣ, които, за жалостъ, най-безнаказано се ширятъ и размножаватъ изъ сел-

жението, което съществува въ Манджурия.

Япония не може да се откаже въ никой случай отъ правата, които е придобила въ Манджурия и които държи по силата на съглашения и трактати, чиято валидностъ тя не допуска да бѣде оспорвана. Тя е ангажирала грамадни капиталы за организацията и економическото повдигане на мѣстността презъ която минава южно-манджурската желѣзница. Затова, тя се сили да гарантира безопасността отъ страна на съседитѣ на тая зона. Отъ тамъ се обясняватъ и военнитѣ действия, които е предприела презъ миналия септември въ връзка съ Мугденскитѣ инциденти подъ предлогъ да освободи Южна Манджурия отъ нередовнитѣ китайски войски и които се привършиха фактически съ откъсването на манджурскитѣ провинции отъ Китай, като образува отъ тѣхъ една независима държава.

Всичко това, разбира се, не върви безъ спънки и сблъск-

вания. Китайската реакция е жива въ Манжурия. Отъ друга страна безъ да предвиждаме една намѣса на Съветитѣ, намѣса, която би означавала война, сигурно е, че концентрирането на руски войски на сибирската граница трѣбва да привлече вниманието, като се иматъ предвидъ отношенията между Москва и Токио, които не вдъхватъ довѣрие, нито сѣ сърдечни. За Съветитѣ това би било лудостъ, ако наистина московскитѣ управници се ангажиратъ открито въ една такава авантюра.

Вѣрно е, че нѣкои международни сръди желаятъ да видятъ Москва опълчена срещу Токио. Но това може би е послѣдствие на една политика, която кара нѣкои сили да организиратъ отпоръ срещу японската експансивностъ върху азиатския континентъ. Преувеличено е, обаче, да се заключава, че при сегашнитѣ обстоятелства съществува опасностъ за конфликтъ, който би засегналъ политическото положение на цѣлия свѣтъ.

зима и сламата се свърши. А Хаджи Петко грошъ нѣма слама да купи. Кѣсаше отъ сламеници покривъ дѣно на зелено да сvari. Седи предъ кюмбето Хаджията, вие цигара отъ вестникъ и пуши. Лихварьтъ хабѣръ пакъ праца за пари.

— Е, Хаджи, нѣма животъ вече, притѣснено и нервно забѣбра баба Хаджийка. Сръдъ зима какво плащане го е наело, този проклетникъ. Лѣтоска бива. Ще приберемъ храницата, дѣлъ ще дѣлимъ и за него. А сега? Ставай пакъ, Хаджи. Събери си силитѣ и по-сърдцато иди! Още веднѣжъ му поискай смѣтка. Цѣлото ни имане заграби този проклетникъ и изплащане нѣма.

— Ехъ, нѣма, Хаджийке! Нѣма ааа, — съ протяжна въздишка отъ върна сломенитѣ старецъ.

— Ставай и отивай! Белки другъ акълъ му дойде на този изедникъ.

Хаджи Петко върви презъ

пуста, снѣжна пустиня и снѣгътъ се сипе надъ него тихо и леко. Капналъ отъ умора, той стигна кантората на лихваря. Изтупва рунтавия си калпакъ отъ снѣгъ, почуква на вратата и влиза. Облѣга се съ лака на вратата и завѣртъ неспокойно калпака си, като го подмѣташе ту въ едната си рѣка, ту въ другата.

— Носишъ ли пари, Хаджи? Носишъ ли? Зѣръ пари трѣбватъ.

— Не нося, господарю.

— Не носишъ? Защо? — запита строго лихварьтъ. — Защо си дошълъ тогава?

— За, за, за, а-а-а, да видимъ още веднажъ смѣтката, господарю?

— С-м-ѣ-т-к-а-а! — презъ жѣби процеди лихварьтъ.

— Богъ да ви помага, господарю. Отъ едно сто печалба да ви иде, хрипкаво и плахо замълви клетиятъ длѣжникъ и заби погледъ въ пода. — Нали

скитѣ ни жилища, играятъ ролята на посръдникъ за тая болестъ. За доказване на това си мнение той направилъ следния опитъ: взелъ нѣколко бълхи отъ една умрѣла отъ ракъ на гърдата кучка и пусналъ върху две здрави кучета, та видѣлъ, че едното отъ тѣхъ се заразилъ отъ ракъ на гъзното черво. Но животнитѣ не сѣ единственитѣ отговорни за селската болестност фактори. Тѣхната важностъ изчезва предъ паразитнитѣ (отъ гады) болести и предъ тия на отравяне отъ храната, за които ще говоримъ другъ пѣтъ. У земледѣлцитѣ, лозаритѣ, градинаритѣ, косачитѣ, вързачитѣ на снопи и другиполски работници самото занятие може да предизвика известни хронически болести или нѣкоя злополука. Освенъ тая обща причина, селската смъртностъ може да регистрира и, други още болестни явления, длѣжними на продължителността на известни положения и на повторението на сѣщитѣ действия. Затова, обществената предвидливостъ трѣбва да бѣде особено възискателна и внимателна по отношение възрастна на постѣпването на работа и нейната трайност, нощната работа въ земледѣлието, за женитѣ и децата. Нека посочимъ за примѣръ женитѣ, на които тежи грижата за домакинството и за по-малкитѣ отъ 14 години деца, и децата, които, отъ своята крехка още възраст, сѣ подложени на несъответна съ възрастта имъ тежка земледѣлска работа. „Обществената предвидливостъ спрямо жената и детето, т. е, закрилатъ на тѣхния организъмъ, издръжливостъ на който е по-малка, е много повече лесноразбираема, тъй като селскиятъ животъ познава ендемии (заразни болести, които иматъ своето огнище въ самата ни страна) и епидемии (заразни болести, които иматъ своето огнище въ чужди страни, а отъ време на време само се пренасятъ и върлуватъ у насъ), които избиратъ своитѣ жертви измежду великата армия на отслабналитѣ и отпадналитѣ хора. Статистикитѣ сѣ могли да опредѣлятъ разни епидемически и ендемически огнища, които понѣкога се понасятъ съ характерната за суевѣрнитѣ духове резигация и индиферентностъ. Народнитѣ вѣрвания се свързватъ съ неопредѣлени схващания на метеорологическитѣ, даже свѣрхестествени явления и пренебрегватъ научнитѣ сръдства на борба за оздравяне. Най-силниятъ примѣръ — доказателство за ефикасността на лѣчебнообщественото дѣйствие противъ нѣкой тежачъ върху населението бичъ е борбата противъ маларията. У насъ и по други страни царуващата

надъ цѣли области малария е вече ограничена, благодарение на строгото прилагане даннитѣ на модерната наука.

На трето мѣсто, за причина може да се укаже на неуредената още дотамъ по селата санитарна служба, поради много причини, отъ които най-главната е, че нашитѣ лѣкари въобще не обичатъ, и то твърде справедливо, да се установяватъ по селата; защото, първо, въ повечето отъ тѣхъ, липсватъ всѣкакви за тѣхното живѣне тамъ условия; второ, никой отъ насъ не оценява надлежно тая лѣкарска жертва и лѣкарския трудъ въобще и не поддържа съ всички възможни сръдства неговия авторитетъ и пр.; трето липсата на всѣкакъвъ помощенъ персоналъ, какъвто би могълъ да се вербува, на първо мѣсто измежду учителитѣ, които безъсѣмнено се ползватъ съ голѣмо внимане всрѣдъ масата.

На четвърто мѣсто, липсата на една добре организирана селска полиция, която, подъ вещото ръководство на лѣкаря и фелдшера, може да направи твърде много за подобрене на общото здравословно състояние на селото. Въ Франция Върховниятъ хигиениченъ съветъ изработилъ, на основание рапорта на професора Cornil, единъ правилникъ релефно посочващъ предписанията, които най-добре се прилагатъ въ селския животъ. Споредъ резюмето на Bluzet, той представлява единъ минимумъ отъ сѣществени разположения визиращи жилищата, за осигуряване на едно добро провѣтриване, достатъчно освѣтление, ефикасно предпазване отъ влага; училищата, за поддържане нуждната тѣмъ чистота, здравословностъ и пр.; водитѣ, за пиене, предвидъ на обезпечаване изворитѣ, кладенцитѣ, щернитѣ, чешмитѣ, отъ всѣкакви причини за замърсяване; оборитѣ, хамбаритѣ за храни, избитѣ за вина, преситѣ за изтисване гроздето и прѣщинитѣ; траповетѣ за торъ и торна вода, локвитѣ, пѣтищата, предвидъ на борба противъ нездравословността имъ; нужницитѣ и траповетѣ, служещи за такива и изпрезването имъ, погребване умрѣлитѣ животни предвидъ на изпреварване всѣкаква опасностъ отъ тѣхъ; банитѣ, обществени или частни, най-малко тамъ гдето нѣма рѣка, предвидъ на борба противъ нечистоплътността, явна причинителка на безбройно число болести. Общинскитѣ санитаренъ правилникъ засѣгащъ селскитѣ общини или части отъ тѣхъ се допълва съ разни положения на селския кодексъ, относно училищния въпросъ, полицията на гробищата и пр.

На пето и последно мѣсто

иде липсата отъ пропаганда между селското население за обща борба противъ причинитѣ на нездравословността на селото и за мѣркитѣ и сръдствата, които трѣбва да се взематъ за подобрене на това положение. Ето защо ще трѣбва да се насърчи и засили дукътъ на сдружаването. А за постигане на това ще се послѣдва начертаниятъ отъ Duclaux пѣтъ въ заключението на книгата му върху обществената хигиена: „Работете за събуждането на добритѣ воли, които лесно ставатъ воли, щомъ се чувствуватъ добре направлявани. Правете по-малко закони, на които се подчиняваме само, когато ни се ще, а правете повече пропаганда. Помагайте на движението, работейки за него отъ самото още училище; сѣйте, преди да искате да жъните. Бѣдете спокойни, нѣма да загубите нищо за да чакате, защото така ускорявате деня, въ който вашето намѣсване, станало възможно, ще бѣде сигурно, та ще видите така да влизатъ постепенно въ вашата областъ, до като лека полѣка достигнатъ постигнатото днесъ отъ вакцината ниво, всички хигиенични мѣрки, върху които вие се мъчите преждероменно да турите рѣка“.

Плодотворнитѣ на всѣкжде пропаганди и повикъ къмъ добрата воля, по селата сѣ двойно повече такива. Въ комитетитѣ по хигиената често се е настоявало върху важността на народното възпитание. Особено пресата била помолена да спомогне въ проникването на основнитѣ принципи на хигиената измежду селското население.

Несъстоятелната традиция е понѣкога упорита, но научната истина трѣбва да бѣде господарка на положението. Тѣхниятъ индивидуализъмъ ще бѣде превъзходстванъ отъ пробуденитѣ, благодарение на обществената медицина, общественитѣ чувства.

На вниманието на г. м-ра на Благоустройството и общест. сгради

Известно ли е на г. министра Г. Юрдановъ, че отъ склада на трудовото стопанство „Тича“ въ с. Гюзекенъ, сѣ дигнали 2 каруци дѣски за строящата се вила на нѣкой си голѣмецъ отъ Трудовата повинностъ?

До колкото ни се простиратъ сведенията дѣскитѣ не сѣ платени, нито пъкъ е дадена порѣчка за сѣщитѣ. Настояваме за анкета и ще се повѣрнемъ.

Камчиецъ.

Четете в. „Нар. Воля“

пѣтъ. Старецътъ се полюшна въ лѣво, после въ дѣсно като пиянъ и вълнестата му шапка тупна като престрелена птица. Изтласка го следъ това съ юмруци по главата, притвори голѣмитѣ желѣзни порти, като му изхвърли калпака. Черна кръвъ потече изъ устата на клетия старецъ. Тя течеше безспирно, докато стигна дома си. Баба Хаджийка се изплаши и съ треперливъ гласъ едва го запита:

— Какво ти се случи, Хаджи? Казвай по-скоро!

— Какво може да се случи, жено! — заговори просълзено измжчениятъ старецъ. — Така дава смѣтка лихварьтъ.

— Така ли?

— Така! Юмрукъ по устата, та втори, трети, та че не знамъ колко бѣха още.

Баба Петковица се разрида скръбно.

Настѣпи нощъ. Снѣгътъ се сипѣше навънъ, а кравитѣ мучеха гладни въ обора. Вѣтрътъ бучеше злоево презъ поругения куминъ. Старцитѣ обронули глава единъ срещу други, предъ кюмбето потъваха въ гробно мълчание. Буйниятъ огънь прѣщеше и едри искри хвъркаха отъ него. Старото куче Гуджо виѣше гладно на прага и гласътъ му се носѣше отъ студения вѣтръръ, далечъ по неизмѣримата снѣжна пустиня.

Сякашъ смъртъта се разхождаше изъ двора на бедния длѣжникъ.

На следующата сутринъ той не осъмна вече като длѣжникъ. Студената и страшна зимна нощъ отнесе по своитѣ невидими пѣтици неговата страдална душа.

Б. Незоринъ

Печатница Д. Тодоровъ
Варна.

Колон на камчийци

Районен горски съюз

За повдигане кооперативния дух между горското население в камчийския край и за издигане кооперативното дѣло въобще, образува се Районен горски съюз, който ще ратува за придобиване специални облаги за кооперираното население, намаление трафика по Б. Д. Ж. и пр. Голѣм дѣлъ за образуване на тоя съюз, имат дейнитѣ кооператори Митю Христовъ, Черно Николовъ, Ив. Мирчевъ и Павли Василевъ.

Районният горски съюз ще се стреми да обедини около себе си всички горски кооперации, намиращи се въ Камчийската долина и черноморското крайбрежие.

Налага се отговорнитѣ фактори да вземат присърдце подетата инициатива отъ горнитѣ камчийци и ги подпомогнат, за да се създаде по-голѣм поминѣкъ и по-добро сѣществувание за обеднялото население.

Село съ много депутати, а никакви придобивки.

Рѣдко сѣ селата у насъ, отъ които да сѣ излизали депутати. А и рѣдко сѣ случатъ, депутатъ да не допринесе блага за своя край, ако не за избирателитѣ отъ околията.

Селото Старо-Орѣхово, Варненско, е дало презъ своето сѣществувание петъ души депутати. Какво е направено въ миналото, не ще се ровимъ, но ще изтъкнемъ за последнитѣ години.

Презъ времето на Сговора, селото ни бѣ удостоено съ избирането за депутатъ Ив. К. Христовъ. На всички камчийци погледитѣ бѣха насочени къмъ него. Очакваха се голѣми придобивки за тоя край, за издигането на поминѣка и благостоянието му.

Прокара се проекта за ж. п. линия. Непосиленъ трудъ употребиха селянитѣ отъ околнитѣ села. Молиха депутата си, да издействува трудоваци, да довършатъ линията, но не успѣха. Никой не отричаше ползата отъ желѣзницата, но не се понасяше и тежкия ж. п. товаръ. Трѣбваше да дойде 21 юни и да се чуе молбата на камчийци за да се отпуснатъ трудовацитъ.

Депутатътъ отъ камчийския край имаше широко поле за творчество и работа, но не създаде нищо за обществото, а само депутатствуваше за личнитѣ си интереси затова народътъ съ право го презря.

Печатница Д. Тодоровъ

Изъ нашето село

с. Таптъкъ. Годици наредъ една следъ друга комисии за опредѣляне на мѣсто за училище отиватъ въ това село и все не могатъ го опредѣли. Че такова има подходящо въ селото, никой не се съмнява. Бай Циповъ има надъ 20 декара дворно мѣсто. И ние твърдимъ, че тамъ е най-справедливо да се спре комисията. Защо по-рано не го виждаше комисията? Знаемъ! Циповъ бѣше голѣмъ сговористъ. Защо и новата комисия не го вижда? Не знаемъ! Ще следимъ и ще си кажемъ думата. Съмняваме се въ г. Матей Недковъ. Съ неговата боя той всичко може да направи. Селянинъ.

ХУМОРЪ

Гадане на ржка.

Всѣки човѣкъ желае да знае поне отъ части своето бъдеще. Така нѣкой вѣрватъ на копанарки, други на карти, трети на кафе, а нѣкой отъ по-висшата класа вѣрватъ въ Хиромантията — гадане на ржка.

Бай Цанковъ силно желалъ да му предскажатъ какъ ще прекара величествения конгресъ на сговориститѣ, затова отиде при бай Дъновъ да му гадае на ржка. И каза му бай Дъновъ следното.

— Понеже отъ сѣществуването на Сговора конгресъ сте нѣмали, то последния ще бѣде много буренъ, но не се страхувай отъ това! Линията на щастieto ти показва, че можешъ да станешъ шефъ на партията, но се пази отъ Ляпчето, „со кротце со благо“ да не ти скрои нѣкой кюляфъ.

— Фалангата на голѣмия ти прѣстъ е силно издута. Това показва, че можешъ да спечелишъ слава и да бѣдешъ носенъ въ конгреса на рже, което ще ти коштува малко скъпо! Трѣбва поне на петдесетъ души да платишъ по 100—200 лв. надница за тоя трудъ.

Може би ще се намѣрятъ нахални делегати, които ще те нарекатъ убиецъ. Ти, обаче, преспокойно можешъ да имъ кажешъ, че душата ти е чиста като скъпоценна перла въ мида. Това показва, че малкия ти прѣстъ е по-дълъгъ отъ голѣмия.

Бай Цанковъ му поблагодари и си замина. Но едва сега се научаваме, че той щѣлъ да даде подъ сѣдъ бай Дъновъ, за дето не е предрекълъ, че портрета му ще бѣде скъсанъ на гарата отъ „африканското племе“ на Ляпчевъ, за да вземе мѣрки.

Четете в-къ „НАРОДНА ВОЛЯ“

РЕДАКЦИЯТА ни изказва сѣжалението си, че въ миналия брой на в. „Народна Воля“ бѣха вмъкнати нѣколко реда, засѣгащи Съюза на журналиститѣ въ България и устройваната отъ него голѣма народна лотария. Редоветѣ сѣ били вмъкнати безъ сънieto на Директоръ-стопанина на вестника отъ редактора, който заради тая си постѣпка е освободенъ.

Постоянното присѣствие на общината въ заседанието си на 20 т. м. е решило да се приготвятъ поемнитѣ условия за продажба на празнитѣ общински мѣста задъ Търговското училище, булевардъ Фердинандъ и др.

Това решение е много навременно. Тая година има много желающа да се снабдятъ съ мѣста и да строятъ. Въ поемнитѣ условия нѣма да има никакви ограничения за да може всѣки да участвува въ наддаванията.

Коста Камчийски

Въ Лонгоза при Пода,
Не далечъ отъ моста
На луда Камчия —
Се гуши кръчмата
На видния Коста.

Тамъ той екстра вина
И финни ракии
Ефтино продава
И чевръсто скача,
Мезе да раздава.

Кой не види Коста
Нищо не разбира;
Отъ животъ, природа
Той е глава проста,
Не е за предъ хора.

Станалъ въздържатель

Числото на въздържателитѣ въ Долень-Чифликъ се увеличило съ още единъ. Стаменъ каменара, решилъ да не туря капка вино въ устата си. По този поводъ кръчмаритѣ сѣ решили, да свикатъ конференция, за вземане бързи мѣрки и други да не последватъ примѣра му и останатъ безъ клиенти.

Щѣлъ да премине къмъ земледѣлицѣ

Тѣй като отъ закона на Гичевъ за облекчение длъжницитѣ, ще разбере нѣщо и Колю Мирчевъ, въ знакъ на признателностъ, сѣщиятъ е решилъ да премине къмъ страната на земледѣлицѣ. Поради тая декларация, готви му се тържественъ приемъ отъ страна на Старо-орѣховскитѣ земледѣлци

Задача.

Презъ управлението на сговора въ всѣки изборъ гласуваха по около 20000 мъртви гласоподаватели въ повече. Пита се въ задачата, колко години ако управляваше сговора, щѣха мъртвитѣ да взематъ властта, отъ живитѣ?

Безплатно пжтуване до „РЕВИЕРА“

Искате ли да видите единствената Българска Ревьера на курортна Варна, посетете ресторанта „Ревьера“ въ Карантината, разположенъ между китна, вълшебна природа, където ще прекарате най-приятно, настроени отъ отлежалото ниво, старото черно и бѣло сингурларско и варненско вина и разкошна кухня — аламинутъ скра съ разни закуски приготвени отъ прочутия майсторъ-карнацаръ „Турната“.

1—3

Д-ръ Константинъ Караджовъ

приема болни ежедневно

въ своята квартира на ул. „6 Септемврий“, 3, срещу зданието на Българската Земледѣлска Банка въ гр. Варна

известния

Янчо Дюлгеревъ

МАЙСТОРЪ ПО КАНАЛИЗАЦИИ

и тротуарни плочи изработва най-изисно и акуратно. Справка кафе „Сплендитъ“

Въ магазинна

на

ФИЛИПЪ ПАНАЙотовъ

Балѣкъ Пазаръ (срещу Новата Земледѣлска Банка) намиратъ се на складъ, при най конкурентни цени всички видове тенекеджийски издѣлия:

вани, мѣрки за мѣко, ведра и други.

При сѣщия магазинъ има специаленъ отдѣлъ, където се изработватъ най-финни и здрави сандѣци, пжтнички куфари и чанти.

Всѣки селянинъ земледѣлецъ е длъженъ да подкрепи собственото си кооперативно застрахователно Д-во

„ЗЕМЛЕДѢЛЕЦЪ“

като застрахова живота си; защото тамъ се запазва най-добре интереса му.

Представителство за Варна и околията ул. „Гургулята“ 3.

ВОСЪЧНИ ЦИТИ

отъ абсолютно чистъ пчеленъ воскъ въ работилницата на

Агрономно бюро Н. П. ДИМИТРОВЪ

Най-вкусното дѣхно кафе се сервира само въ Кафене „МУСАЛЛА“

ул. „Преславска“ 43.

Уютно и приятно се прекарва времето. Прислугата акуратна и вежлива.

1—2

К. Траяновъ

По вършидба

(Картина)

Знойно лѣто. Слънцето прижура на дъждъ. Въздухътъ трепери отъ пекъ. Надъ поуканата земя лежи душна мара. Пламтящото небе лѣе златистъ димъ. Горещъ вѣтрецъ гали измжченитѣ отъ жегата дървета. Въ видъ на тънка паяжина облаци прахъ се разтила околността. Сивъ, непрозраченъ вуалъ забулва далечината. На дълъж и на ширъ се разтилатъ ожънати ниви, прошарени тукъ-тамъ съ черна угарь. Подъ ужасния слънчевъ гнѣвъ сякашъ всичко гори въ бѣла жерава. Полето кили отъ усилената

работа. Топло и тежко е навредъ.

Край село, запѣхтяна брѣмчи вършачка между голѣмъ табора отъ купи снопи. Съ потъ и мжка на челото, трудолюбиви работници сбиратъ плода, който земята имъ дава. Младъ, левентъ, едъръ като канара, хвърля тежки снопи отъ високата купа, запретналъ ржави. Забулени въ бѣли чумбери, млади, напѣти девойки ги развързватъ и подаватъ на багаторъ. Други пѣкъ извличатъ сламата, която батоза непрестанно избѣлава. Наблизо разпрегнати во-

лове преживѣватъ лениво, дето се напѣлни колата съ зърно. Всички бързатъ. Ще вали!...

Черенъ облакъ се спуска откъмъ Балкана. Излѣзе вѣтръ. Рукна дъждъ. Разтичаха се женитѣ за черги, а мжжетъ грабнаха вили да покриятъ съ слама разбутаната купа. Младитѣ сгушени подъ батоза, си шушукаха сърдечни думи въ своята безгрижностъ. Само стопанина не преви колѣно да седне. Не го здържаше на едно мѣсто. Храната му ще се налѣе. Жена му не се стърпе и го згълча:

— Стига си се кvasилъ Лозане! Изъ облакъ е! Скоро ще се разкара. Пѣкъ и който го намокри, той ще го изсуши!...

— Права си Недо! И дъждъ трѣбва. Иначе кукуруза ще изгори сѣвсемъ. Па и угаръ ще

се бразди следъ вършидба! — отвърна стопанина и седна при мжжетъ.

— Че така я! Мигаръ преди не вършѣхме сѣ седмици. Върти се ти съ диканята отъ сутринъ до вечеръ въ хармана, че да те питамъ азъ тебе какъвъ ти е хала. А сега за часъ-два готово! — поде най-стария отъ тѣхъ.

— Пуси човѣшки умове! Какво не измислиха! — намѣси се другъ.

— Право е! — заговори отново най-стария. Измислиха много нѣща. Но, каточели затуй хората възѣха да се ядѣтъ като кучета. Въ наше време кжде имаше такива работи! Лани изпотрѣпахъ сума хорица, за права Бога, дето се казва. Хе тамъ, до корията убиха и чедото ми!... Пощади го Гос-

подъ въ войната, но тѣ не го пощадиха... Да бѣше поне падналъ на бойното поле нѣмаше толкова да ми е жалъ... А така, ми се кѣса сърцето отъ мжка. Година стана не мога да го прежала...

Старецътъ замлъкна задавенъ въ сълзи. Вече бѣше престанало да вали. Изведнѣжъ всички се размърдаха ободрени отъ почивката и чистия въздухъ следъ дъжда. Слънцето напече отново и работата продължи до късно презъ нощта. Въ труда тѣ забравѣха своитѣ мжки и неволи. Само стареца не можеше въ нищо да потули скръбта си по своя роденъ синъ, убитъ отъ злодейска ржка.

Четете в. „Нар. Воля“